

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē aranyaḥkāṇḍē

॥ *ēkaviṃśaḥ sargaḥ* ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ēkaviṃśaḥ sargaḥ ॥

śūrpaṇakhayā kharapārśvamupagamyā
rākṣasavadhavṛttāntaṃ nivēdya śrīrāmatō bhayaṃ pradarsya
kharasya yuddhārthaṃ prōtsāhanam

sa punaḥ patitāṃ dṛṣṭvā
krōdhācchūrpaṇakhāṃ punaḥ |
uvāca vyaktayā vācā
tāmanarthārthamāgatām || 3.21.1 ||

mayā tvidānī śūrāstē
rākṣasāḥ piśitāśanāḥ |
tvatpriyārthaṃ vinirdiṣṭāḥ
kimarthaṃ rudyatē punaḥ || 3.21.2 ||

bhaktāścaivānuraktāśca
hitāśca mama nityaśaḥ |
hanyamānā na hanyantē
na na kuryurvacō mama || 3.21.3 ||

kimētacchrōtomicchāmi
kāraṇaṃ yatkr̥tē punaḥ |

*hā nāthēti vinardanti
sarpavaccēṣṭasē kṣitau || 3.21.4 ||*

*anāthavad vilapasi
kiṃ nu nāthē mayi sthitē |
uttiṣṭhōttiṣṭha mā maivaṃ
vaiklavyaṃ tyajyatāmiti || 3.21.5 ||*

*ityēvamuktā durdharṣā
kharēṇa parisāntvitā |
vimṛjya nayanē sāsrē
kharaṃ bhrātaramabravīt || 3.21.6 ||*

*asmīdānīmahaṃ prāptā
hataśravaṇanāsikā |
śōṇitaughapariklinnā
tvayā ca parisāntvitā || 3.21.7 ||*

*prēṣitāśca tvayā sūrā
rākṣasāstē caturdaśa |
nihantuṃ rāghavaṃ ghōraṃ
matprijārthaṃ salakṣmaṇam || 3.21.8 ||*

*tē tu rāmēṇa sāmarṣāḥ
śūlapatṭiśapāṇayaḥ |
samarē nihatāḥ sarvē
sāyakairmarmabhēdibhiḥ || 3.21.9 ||*

*tān bhūmau patitān dṛṣṭvā
kṣaṇēnaiva mahājavān |*

rāmasya ca mahatkarma

mahāṃstrāsō'bhavanmama || 3.21.10 ||

sāsmi bhītā samudvignā

viṣaṇṇā ca niśācara |

śaraṇaṃ tvāṃ punaḥ prāptā

sarvatō bhayadarśinī || 3.21.11 ||

viṣādanakrādhyuṣitē

paritrāsōrmimālini |

kiṃ māṃ na trāyasē magnāṃ

vipulē śōkasāgarē || 3.21.12 ||

ētē ca nihatā bhūmau

rāmēṇa niśitaiḥ śaraiḥ |

yē ca mē padaviṃ prāptā

rākṣasāḥ piśitāśanāḥ || 3.21.13 ||

mayi tē yadyanukrōśō

yadi rakṣaḥsu tēṣu ca |

rāmēṇa yadi śaktistē

tējō vāsti niśācara || 3.21.14 ||

daṇḍakāraṇyanilayaṃ

jahi rākṣasakaṇṭakam |

yadi rāmamamitraghnaṃ

na tvamadya vadhiṣyasi || 3.21.15 ||

tava caivāgrataḥ prāṇāṃ -

styakṣyāmi nirapatrapā |

buddhyāhamanupaśyāmi

na tvaṃ rāmasya saṃyugē || 3.21.16 ||

sthātum pratimukhē śaktaḥ

sabalō'pi mahāraṇē |

śūramānī na śūrastvaṃ

mithyārōpitavikramaḥ || 3.21.17 ||

apayāhi janasthānāt

tvaritaḥ sahabāndhavaḥ |

jahi tvaṃ samarē mūdhā -

nyathā tu kulapāṃsana || 3.21.18 ||

mānuṣau tau na śaknōṣi

hantum vai rāmalakṣmaṇau |

niḥsattvasyālpavīryasya

vāsastē kīḍṛśastviha || 3.21.19 ||

rāmatējō'bhibhūtō hi

tvaṃ kṣipraṃ vinaśiṣyasi |

sa hi tējaḥsamāyuktō

rāmō daśarathātmajaḥ || 3.21.20 ||

bhrātā cāsya mahāvīryō

yēna cāsmi virūpitā |

ēvaṃ vilapya bahuśō

rākṣasī pradarōdarī || 3.21.21 ||

bhrātuḥ samīpē śōkārtā

naṣṭasaṃjñā babhūva ha |

karābhyāmudaramḥ hatvā

rurōda bhṛśaduḥkhitā || 3.21.22 ||

*|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvye
araṇyakāṇḍē ēkaviṃśaḥ sargaḥ ||*